

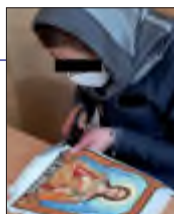
Юлія Лимаренко:
«Закликаю батьків цікавитися
справами дітей...»

стор. **5**

Засуджені готуються
до Всеукраїнського конкурсу

стор. **6**

Собор у Козельці

стор. **7**

Закон і обов'язок

№ 32 / 3490

ПОНЕДІЛОК, 26 ЖОВТНЯ 2020 РОКУ

zjo@kvs.gov.ua

■ МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Денис Малюська зустрівся з послом Данії

ВІДБУЛАСЯ ПРОТОКОЛЬНА ЗУСТРІЧ МІНІСТРА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ ДЕНИСА МАЛЮСЬКИ З НАДЗВИЧАЙНИМ ТА ПОВНОВАЖНИМ ПОСЛОМ КОРОЛІВСТВА ДАНІЯ В УКРАЇНІ ОЛЕ ЕГБЕРГОМ МІККЕЛЬСЕНОМ.

На початку зустрічі пан Посол наголосив, що Данія вітає успіхи України в імплементації комплексних реформ, передусім, у сфері запобігання та боротьби з корупцією, які є чи не ключовими для забезпечення функціонування усіх сфер суспільного життя.

Сторони позитивно відзначили результати роботи у рамках Антикорупційної ініціативи – програми технічної допомоги ЄС, яка впроваджується Данською агенцією з міжнародного розвитку (DANIDA) за фінансової підтримки ЄС та Данської сторони.

Міністерство юстиції України беспосередньо співпрацювало з Антикорупційною ініціативою з питань, які стосуються зміцнення інституційної спроможності у здійсненні перевірки законодавства на предмет корупційних факторів (проведення антикорупційної експертизи нормативно-правових актів, у т. ч. їх проектів).

Під час зустрічі сторони обговорили також хід впровадження реформи пенітенціарної системи в Україні та висловили взаємну зацікавленість у здійсненні обміну досвідом з питань організації виконання та відбування кримінальних покарань у вигляді позбавлення волі. Продовження фахового діалогу з цього питання можливе у режимі онлайн за участю представників Міністерств юстиції України та Данії вже найближчим часом. Також сторони обговорили можливість проведення он-лайн зустрічі керівників міністерств юстиції обох держав з метою знайомства та визначення пріоритетних напрямів майбутнього двостороннього співробітництва.

Окрему увагу було приділено питанню імплементації положень Рамкової угоди між Урядом України та Урядом Королівства Данія щодо загальних умов

та процедур, організаційних заходів та фінансових умов реалізації програми Danida Business Finance в Україні.

Наприкінці зустрічі сторони подякували одна одній за плідний діалог; Дан-

ська сторона, зі свого боку, підтвердила готовність й надалі надавати усіляку підтримку Українській стороні у впровадженні реформ у сфері юстиції.

minjust.gov.ua

■ ВІЌЗНИЙ ТРЕНІНГ

Коли є спільна мета

21 ЖОВТНЯ 2020 РОКУ МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ ТА ДЕПАРТАМЕНТ З ПИТАНЬ ВИКОНАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПОКАРАНЬ, ЗА ПІДТРИМКИ EU PROJECT «PRAVO-JUSTICE», ПРОВЕЛИ ВІЌЗНИЙ ТРЕНІНГ ДЛЯ СПІВРОБІТНИКІВ ПІВДЕННОГО МІЖРЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ З ПИТАНЬ ВИКОНАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПОКАРАНЬ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ ТА УСТАНОВ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ І СЛІДЧИХ ІЗОЛЯТОРІВ ПІВДЕННОГО РЕГІОНУ.

Захід відбувся за участю Державного Секретаря Міністерства юстиції України Олени Богачової та начальника управління забезпечення та документообігу Міністерства юстиції України Максима Воловика.

Заступниця Міністра юстиції України Олена Висоцька представила основні компоненти пенітенціарної реформи, наголосивши на тому, що однією з цілей Програми дій уряду є «Створення гуманістичної системи виконання кримінальних покарань». Особливу увагу приділено створенню умов для прийняття реформи співробітниками і розуміння її невідворотності.

Під час наради також виступили начальник Департаменту Сергій Гречанюк та його заступники Наталія Рибалка та Ірина Несин, які представили пріоритетні напрями роботи, зосередили увагу на нагальних питаннях та стратегічних напрямках розвитку.

Керівник державної установи «Генеральна дирекція Державної кримінально-виконавчої служби України»

Юрій Стеценко наголосив на необхідності контролю за якістю продуктів, які поставляють до установ виконання покарань та слідчих ізоляторів.

Другою частиною заходу стали семінар та практичний тренінг на тему: «Емоційне лідерство в період реформ», за результатами яких найактивніші учасники були нагороджені відзнаками.

Проведення такого заходу допомагає налагодити зв'язок між керівництвом та підлеглими, зрозуміти спільну мету реформування і важливість кожного аспекту на шляху змін, оцінити командну роботу, визначити проблемні питання, і головне, спільний пошук шляхів їх вирішення.

Висловлюємо щирю вдячність Міністерству юстиції України, Департаменту та EU Project «Pravo-Justice» за надану нагоду покращення комунікації та можливість кращого розуміння питань реформи пенітенціарної системи.

Інна ПОПОВА

■ НА ВАРТІ

Пиріжки з «начинкою»

У Кропивницькій виправній колонії №6 під час перевірки оперативної інформації, у целофановому пакеті з пиріжками було виявлено заборонений предмет. Всередині одного пиріжка разом із начинкою з капусти містився невідомий предмет, прихований у прозорому пакеті. Після вилучення згортку встановлено, що передати намагались мобільний телефон. За даним фактом триває слідство.

Сало з «сюрпризом»

Оперативно спрацювали працівники відділу нагляду і безпеки Райківецької виправної колонії спільно із працівниками оперативного відділу установи під час догляду вмісту посилки, яка надійшла засудженому З. від громадянина Б. виявлено та вилучено мобільний телефон «ERGO», який методом хитрощів був прихований в шматкові сала. За цим фактом зібрано матеріали згідно чинного законодавства та направлено в Хмельницький ВП ГУНП у Хмельницькій області.

Заховали в насіння

Під час реалізації оперативної інформації працівниками оперативного відділу Хмельницького слідчого ізолятора здійснено догляд передачі, яку передавав громадянин З. ув'язненому Г., а саме соняшникові зернята у 28 з яких виявлено поліетиленові згортки в яких знаходилася порошкоподібна речовина білого кольору. Триває слідство.

Спрацювали оперативно

У Вінницькій УВП №1 під час реалізації оперативної інформації, працівниками оперативного відділу проведено догляд посилки, яку громадянка К., відправила, засудженому до довічного позбавлення волі Т. У ході проведення догляду, в упаковці із шипучими таблетками «Doppel Herz» виявлено речовину рослинного походження зеленого кольору у подрібненому стані. За цим фактом викликано оперативну групу Київського ВП Вінницького ВП ГУНП у Вінницькій області.

Вилучили заборонене

У ході реалізації оперативної інформації працівниками оперативної групи Літинської виправної колонії №123 затримано громадянина М., який мав намір здійснити перекид через основну огорожу пакунок. Під час огляду вилучено два згортки із речовиною рослинного походження та один згортки із порошкоподібною речовиною білого кольору. За даним фактом повідомлено Літинське ВП ГУНП у Вінницькій області.

Підготувала Уляна ГОРУК

Нагадаємо, що за передачу до місць позбавлення волі заборонених предметів (спиртних напоїв, мобільних телефонів) настає адміністративна відповідальність (ст. 188 КУпАП, яка передбачає штраф від 15 до 25 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією заборонених предметів), за наркотики – кримінальна (ст. 307 ККУ, що передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на строк від 4 до 8 років).

■ ЗУСТРІЧІ

Допомога буде доречна

ЗАСТУПНИЦЯ МІНІСТРА ЮСТИЦІЇ ОЛЕНА ВИСОЦЬКА ПРОВЕЛА ЗУСТРІЧ ІЗ ПРЕДСТАВНИКАМИ ПРОЄКТУ NORLAU.

Керівниця Проекту NORLAU Сірі Фйортофт зазначила, що у своїй роботі NORLAU підтримує Державну установу «Центр Пробації» задля її розвитку відповідно до міжнародних стандартів та готовий підтримувати загальний розвиток державної кримінально-виконавчої служби в Україні.

Олена Висоцька відзначила, що Україна намагається розбудувувати Державну кримінально-виконавчу службу,

наслідуючи саме досвід Норвегії, тому експертна думка та реальна допомога саме цієї країни буде дуже доречна у реформуванні пенітенціарної системи України.

На зустрічі також були присутні радник з юридичних питань NORLAU Марія Рудько та експерт з питань установ виконання покарань NORLAU Гордій Сірий.

Наш кор.

■ СПІВПРАЦЯ

Робоча зустріч з координатором проєкту «Дія-ЄС»

У РАМКАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ «ДІЯ-ЄС: ЗАХОДИ ЄС З ПИТАНЬ ПРОТИДІЇ НАРКОТИКАМ ТА ОРГАНІЗОВАНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ, ІНТЕНСИВНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА НАРОЩУВАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ДЛЯ БОРОТЬБИ З ОРГАНІЗОВАНОЮ ЗЛОЧИННОСТЮ У СФЕРІ НАРКОТОРГІВЛІ ВЗДОВЖ ГЕРОЇНОВОГО МАРШРУТУ» ВІДБУЛАСЯ РОБОЧА ЗУСТРІЧ ЗАСТУПНИЦІ НАЧАЛЬНИКА ДЕПАРТАМЕНТУ НАТАЛІЇ РИБАЛКИ ТА ПРЕДСТАВНИКІВ ДЕПАРТАМЕНТУ З ПИТАНЬ ВИКОНАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПОКАРАНЬ З РЕГІОНАЛЬНИМ КООРДИНАТОРОМ ПРОЄКТУ В УКРАЇНІ ХОСЕ МАНУЕЛЕМ КОЛОДРАСА ЛОЗАНО.

Під час зустрічі були обговорені перспективи подальшої співпраці та можливості розширення напрямів роботи. Значна увага була приділена проблемним питанням, що виникають під час роботи психологів установ виконання покарань Державної кримінально-виконавчої служби, а саме ефективному плануванню їх роботи та застосуванню сучасних технік та методик у роботі із засудженими.

Хосе Мануель анонсував проведення тренувального курсу для психологів установ виконання покарань до закінчення поточного року та подякував представникам Департаменту за конструктивний зворотній зв'язок, за-

цікавленість у роботі по досягненню спільної мети – ефективної реабілітаційної роботи із засудженими.

Наталія Рибалка зазначила, що керівництво та персонал Департаменту завжди готові долучатися до реалізації корисних і цікавих ініціатив іспанських колег у пенітенціарній сфері, використовувати та адаптувати їх передовий досвід під потреби українських реалій. Наголошено на актуальності і важливості розвитку професійних компетенцій психологів установ виконання покарань, як запоруки успішної ресоціалізації засуджених.

Прес-служба Департаменту з питань виконання кримінальних покарань

■ НОВАЦІЇ

Триває впровадження реєстру засуджених та ув'язнених

Цими днями Київський слідчий ізолятор відвідали заступник Міністра юстиції з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Сергій Орлов та заступниця Міністра юстиції Олена Висоцька.

Наразі триває впровадження єдиної інформаційної системи, що містить відомості про засуджених та осіб, узятих під варту, – Єдиного Реєстру засуджених та ув'язнених – замість обліку, який здійснювався у паперовому вигляді, що значно ускладнювало та сповільнювало процес обліку.

Сергій Орлов переглянув шафи зі справами засуджених та особовими картками і поспілкувався з працівниками відділу по контролю за виконанням судових рішень на тему проблемних питань, пов'язаних з впровадженням Реєстру.

Нагадаємо, що запуск та забезпечення функціонування Єдиного Реєстру засуджених та ув'язнених дозволить створити єдину базу даних інформації про засуджених та ув'язнених, забезпечити оперативну комунікацію між органами та установами пенітенціарної системи та пробації, а також забезпечить взаємодію з іншими державними структурами, які працюють з реєстрами.

Посадовці також оглянули хід проведення реконструкції нового корпусу Київського слідчого ізолятора та переглянули камери, відремонтовані за кошти, отримані від проєкту «Платні камери».

■ ПРОЄКТ

Мін'юст підготував проєкт закону про пенітенціарну систему, документ

Умови тримання засуджених та осіб, узятих під варту, потребують приведення у відповідність з європейськими стандартами, на що неодноразово зверталась увага представниками відповідних європейських інспекційних органів за результатами останніх візитів в Україну.

Фінансування Державної кримінально-виконавчої служби України протягом останніх років здійснюється на рівні не більше 45% від загальної потреби.

За таких обставин ускладнюється усунення причин, які стають підставою для звернень громадян України до Європейського суду з прав людини, та стає причиною формування негативного іміджу України у світовому співтоваристві».

«На ефективність виконання завдань, покладених на Державну кримінально-виконавчу службу, негативно впливає також плінність кадрів, пов'язана з низькою заробітною платою персоналу органів і установ виконання покарань, низьким рівнем соціального захисту персоналу Державної кримінально-виконавчої служби, що робить професію неprestижною і створює умови для виникнення корупційних ризиків.

Такий незадовільний стан в усіх аспектах функціонування кримінально-виконавчої системи вимагає кардинального перезавантаження Державної кримінально-виконавчої служби України, що дозволить створити пенітенціарну систему, яка буде ефективною, дозволить впровадити нові підходи до заохочення її персоналу, запровадити ефективне управління підприємствами установ виконання покарань, а також забезпечити реалізацію заходів, спрямованих на покращення умов відбування покарань та тримання під вартою засуджених та осіб, узятих під варту», – зазначає Мін'юст.

Підготувала Ганна ПРАВДЕНКО

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ РОЗРОБИЛО ПРОЄКТ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ПЕНІТЕНЦІАРНУ СИСТЕМУ». ЯК ЗАЗНАЧАЄ ВІДОМСТВО, «СТАНДАРТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ УСТАНОВ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ НЕ ЗМІНЮВАЛИСЯ ПОНАД 75 РОКІВ. СТРУКТУРА ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ МАЙЖЕ НЕ ЗМІНЮВАЛАСЯ ПРОТЯГОМ 25 РОКІВ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ ТА ЗАЛИШАЛАСЯ НАЙБІЛЬШОЮ СПАДЩИНОЮ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ.

СУТЬ ПРОЄКТУ

Загалом проєкт складається з 8 розділів, якими визначаються поняття пенітенціарної системи, загальна структура та організація, загальні засади проходження служби особами рядового і начальницького складу пенітенціарної системи та їх повноваження, соціальний захист осіб рядового і начальницького складу пенітенціарної системи, фінансування і забезпечення діяльності пенітенціарної системи.

Так, визначено пенітенціарну систему як систему спеціально уповноважених органів і установ, діяльність яких спрямована на формування та реалізацію державної політики у сфері виконання кримінальних покарань та пробації, яка складається з центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері виконання кримінальних покарань та пробації; центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань (наразі це Міністерство юстиції), територіальних органів із питань виконання кримінальних покарань; установ виконання покарань і слідчих ізоляторів; органів пробації; закладів освіти; закладів охорони здоров'я; підприємств, установ і організацій, створених для забезпечення виконання завдань пенітенціарної системи.

Зокрема, проєктом передбачено таку новелу, як надання можливості утворення державних установ – Центру пробації (зادля забезпечення повноцінної діяльності системи пробації, здатної забезпечити баланс між безпекою суспільства, запобіганням злочинам та попередженням скоєння злочинів/реабілітацією правопорушників) та Центру охорони здоров'я (зadля забезпечення надання безперервної медичної допомоги засудженим та особам, узятим під варту, у тому числі ВІЛ-інфікованим, хворим на туберкульоз та наркозалежним особам на належному рівні), що дозволить удосконалити організаційну структуру пенітенціарної системи.

Крім того, особлива увага у проєкті приділяється гарантіям та соціальному захисту осіб рядового і начальницького складу пенітенціарної системи.

Слід зазначити, що соціальний захист осіб рядового і начальницького складу пенітенціарної системи включає грошове забезпечення, медичне обслуговування, житлове забезпечення, пенсійне забезпечення, безкоштовний проїзд, крім того, виплата одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) чи втрати працездатності особою рядового і начальницького складу пенітенціарної системи.

Також передбачений контроль за пенітенціарною системою та нагляд за дотриманням законності в пенітенціарній системі, що є важливим моментом, оскільки одними із складових частин реформи кримінально-виконавчої системи було приведення умов тримання ув'язнених у слідчих ізоляторах та осіб, які перебувають у місцях позбавлення волі, до європейських стандартів та запобігання катуванням та нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню з особами, які тримаються в установах виконання покарань.

■ НОВИНИ З УСТАНОВ

У Кропивницькому слідчому ізоляторі проведені ремонтні роботи в карцерному приміщенні № 35 з метою приведення його стану до вимог законодавства та відповідності вимог тримання. Було проведено ряд таких робіт: штукатурення стін, вирівнювання підлоги, шпаклювання стелі, облицювання стін короїдом, фарбування стін, облицювання санвузла кахельною плиткою, встановлено новий умивальник.

Задля підвищення рівня обізнаності громадян про свої права та механізми їх захисту, 20 жовтня заступник начальника Каланчацького бюро правової допомоги Світлана Коханевич спільно з фахівцями Каланчацького районного сектору філії ДУ «Центр пробації» Оленою Скальською та центру надання соціальних послуг Каланчацької селищної ради Мариною Васечкіною провели для підобліковців відділу пробації правопросвітницький захід на тему: «Місцеві вибори - 2020».

Головний спеціаліст (з питань запобігання та виявлення корупції) Північно-Східного міжрегіонального управління Юлія Бутенко відвідала Машівську виправну колонію №9 з метою перевірки роботи особи, яка відповідає за дотримання вимог антикорупційного законодавства в установі.

З 19 жовтня 2020 року у Кременчуцькій виховній колонії для учнів загальноосвітньої школи триває тиждень математики «Математичний листопад».

У Холодногірській виправній колонії №18 було проведено судове засідання в режимі відеоконференції.

22 жовтня 2020 року на базі державних установ «Покровська виправна колонія №17» та «Первомайська виправна колонія №117» відбулися навчально-практичні збори керівництва Північно-Східного міжрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань Міністерства юстиції.

На державному підприємстві «Підприємство Державної кримінально-виконавчої служби України №64» виконується замовлення на металеві комплекти деталей до спостережної вежі. Так, було укладено договір з ПрАТ «КордонАвіаСервіс» на надання послуг з виготовлення набору металевих комплектів деталей до спостережної вежі висотою 35 м.

Для підтримки засуджених, які хворі на туберкульоз, ГО «Пенітенціарна ініціатива» було надано гуманітарну допомогу засудженим Снігурівської виправної колонії № 5. Зокрема, було надано в якості благодійної допомоги 98 продуктових та гігієнічних наборів.

У Північній виправній колонії №90 проведено роботу щодо забезпечення засуджених паспортами громадян України та іншими документами. Так, 3 засуджених отримали ID-паспорти громадянина України. Усього з початку 2020 року виготовлено 56 паспортів громадянина України.

У Ізмаїльському слідчому ізоляторі із ув'язненими та засудженими жінками, у режимі відеоконференції провели зустріч представники філії ВБФ «Деполь Україна» у місті Одеса. Засуджені та ув'язнені жінки мали змогу обговорити питання щодо нагальних потреб, плани на майбутнє після відбуття покарання, задати хвилюючі їх питання. Жінки отримали змістовні відповіді на свої запитання та отримали завірення у наданні їм всебічної допомоги в межах компетенції фонду.

П'ятьом засудженим, які відбувають покарання у Голопристанській виправній колонії №7, оформлено державну соціальну допомогу по інвалідності. В установі відбувають покарання 24 засуджених, які отримують державну соціальну допомогу по інвалідності.

■ СТРОЙОВИЙ ОГЛЯД

До зими – готові!

3 жовтня 2020 року особовий склад державних установ Північно-Східного міжрегіонального управління перейшов на носіння зимової форми одягу.

Цими днями в установах було організовано проведення стройових оглядів, під час яких кадровими підрозділами перевірено наявність зимової форми одягу, зовнішній вигляд особового складу, а також рівень володіння стройовими прийомами.

За результатами проведених стройових оглядів стан забезпечення осіб рядового і начальницького складу підпорядкованих установ виконання покарань зимовим форменим одягом визнано задовільним.

■ АКТУАЛЬНО

І ще раз про ґендер...

**УПОВНОВАЖЕНА З
ГЕНДЕРНИХ ПИТАНЬ –
РАДНИЦЯ ДИРЕКТОРА
ДЕРЖАВНОЇ УСТАНОВИ
«ЦЕНТР ПРОБАЦІЇ»,
ПЕРШИЙ ЗАСТУПНИК
ДИРЕКТОРА ІРИНА ЯКОВЕЦЬ
З МЕТОЮ ФОРМУВАННЯ
ОБІЗНАНОСТІ З ПИТАНЬ
ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ
ПРАЦІВНИКІВ ПРОБАЦІЇ
ПРОПОНУЄ ОЗНАЙОМИТИСЬ
З ОСНОВНИМИ
ВИЗНАЧЕННЯМИ ТА
РОЗГЛЯНУТИ ТАКІ ПИТАННЯ:
ЩО ОЗНАЧАЄ ТЕРМІН
«ГЕНДЕР»? ЧИ Є ТЕРМІНИ
«СТАТЬ» ТА «ГЕНДЕР»
ТОТОЖНИМИ?**

У перекладі з англійської мови «gender» означає буквально граматичний рід – чоловічий, жіночий. Існує кілька визначень поняття «ґендер», але наразі міжнародним закріпленим терміном є таке:

«ґендер – соціально закріплені ролі, поведінка, діяльність і характерні ознаки, які певне суспільство вважає належними для жінок та чоловіків» (ст. 3 Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами).

Поняття «ґендер» не тотожне поняттю «стать». Стать – це біологічна категорія, адже статеві особливості або ознаки пов'язані з фізіологією. ґендер – це соціальна категорія, ґендерні ознаки пов'язані з вихованням і тими уявленнями, які суспільство вважає прийнятними для жінок і чоловіків. Тобто вони пов'язані із статтю, але не є тотожними їй. Якщо стать дається від природи, то ґендер – це поняття, яке конструюється соціально, психологічно й зумовлене культурою.

Наприклад: у твердженні «Жінки народжують дітей»

Мета використання терміну «ґендер» – наголосити, що багато виявів нерівності, стереотипів і, як наслідок, насильства впливають не з наявних біологічних відмінностей між жінками та чоловіками, а із соціально сконструйованих відмінностей, із розуміння та сприйняття того, як жінка та чоловік мають бути представлені в соціальному житті»

ідеться про статеvu ознаку. У твердженні: «Суспільство очікує, що жінка має виховувати дітей» – про соціальну ознаку. «Суспільство очікує, що чоловіки мають бути захисниками» – йдеться про соціальну або ґендерну ознаку. Висловлювання «Очікувана тривалість життя

чоловіків на 10 років менша, ніж очікувана тривалість життя жінок» також стосується ґендерних відмінностей, бо біологічна різниця в тривалості життя жінок і чоловіків, за даними ВООЗ, становить близько 2–3 років.

Так, серед чоловіків частіше діагностують захворювання в термінальних стадіях, що зумовлено небажанням відвідувати лікарів або проходити медичні обстеження. Таке ставлення до власного здоров'я безпосередньо пов'язане зі стереотипними настановами щодо мужності, до яких належать страх втратити контроль над ситуацією, побоювання виявити слабкість або збентеження тощо.

Поняття «ґендер» запроваджено саме для того, щоб показати процеси, які відбуваються й розвиваються в соціальному світі, тоді як біологічна стать

ентацією, що некоректно. Сексуальність – це інша характеристика соціальної ідентичності людини; рівнозначна позиція у категорії характеристик як і вік, етнічне походження, релігійні переконання тощо.

«Мета використання терміну «ґендер» полягає не в тому, щоб замінити поняття «стать», яке відображає біологічні відмінності, і не в тому, щоб не вживати надалі поняття «чоловік» та «жінка».

Мета використання терміну «ґендер» – наголосити, що багато виявів нерівності, стереотипів і, як наслідок, насильства впливають не з наявних біологічних відмінностей між жінками та чоловіками, а із соціально сконструйованих відмінностей, із розуміння та сприйняття того, як жінка та чоловік мають бути представлені в соціальному житті» (Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами).

У цій публікації використано матеріали Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами, а також посібника «ґендерна рівність. Міфи, факти та державна політика», розробленого Проектом ЄС-ПРООН з парламентської реформи у співпраці з офісом Урядової уповноваженої з питань ґендерної політики.

Прес-служба
ДУ «Центр пробації»

■ ПІДСУМКИ

Цими днями за дорученням міського голови Геннадія Дикого його заступник Інна Новогребельська провела робочу зустріч із представниками Проекту NORLAU «Підтримка судової реформи в Україні через повномасштабне впровадження пробації в Україні». Метою зустрічі було підбити певні підсумки роботи в Білій Церкві та обговорити подальші плани у напрямку ефективної співпраці щодо зменшення рецидивної злочинності, підвищення загального рівня безпеки, зменшення кількості правопорушень та розвитку служби пробації в Україні в цілому.

У зустрічі взяли участь: Сірі Фйортофт – керівник Проекту NORLAU «Підтримка судової реформи в Україні через повномасштабне впровадження пробації в Україні»; Пер Сігурд Воге – норвезький експерт Проекту, Регіональний директор Норвезької Виправної Служби; Ольга Святюк – начальник Білоцерківського міськрайонного відділу пробації; Юрій Луценко – експерт з питань пробації та установ виконання покарань у Білій Церкві; Лілія Ібадова – радник з юридичних питань Проекту; Марія Рудько – радник з юридичних питань Проекту.

Нагадаємо, що майже рік тому, 3 грудня минулого року, у Білій Церкві відбулося офіційне відкриття унікального для України модельного офісу пробації, створеного за європейською моделлю. З того часу центр ефективно та успішно працює, виконуючи свою функцію. Отож у ході зустрічі заступник міського голови Інна Новогребельська наголосила, що міська влада зацікавлена в подальшій успішній реалізації даного Проекту, адже безпечність у місті – це одне із головних

її завдань. Поінформувала присутніх про участь міської влади у Проекті, наголосивши, що реалізувавши його, Біла Церква є однією з перших в Україні в цьому напрямку, що має позитивні результати. Зупинилася на питаннях співпраці з модельним офісом, якому було виділено приміщення, допомоги зі сторони міста у наданню житла особам, які повертаються з місць позбавлення волі, відновленню необхідних документів даних

людини (чоловік чи жінка) не змінюється. Зміна ґендерних ролей не означає зміну статі. Так само використання терміну «ґендер» не призводить до стирання різниці між жінками й чоловіками.

Інколи поняття ґендеру ототожнюють із сексуальною орієнтацією, що некоректно. Сексуальність – це інша характеристика соціальної ідентичності людини; рівнозначна позиція у категорії характеристик як і вік, етнічне походження, релігійні переконання тощо.

Інколи поняття ґендеру ототожнюють із сексуальною орієнтацією, що некоректно. Сексуальність – це інша характеристика соціальної ідентичності людини; рівнозначна позиція у категорії характеристик як і вік, етнічне походження, релігійні переконання тощо.

лучити місцевий персонал та створити регіональний офіс NORLAU у нашому місці, аби безпосередньо координувати діяльність модельного офісу пробації та навчати на місці необхідних спеціалістів сфери та ін.

Отож у ході зустрічі були обговорені питання: подальший розвиток муніципальної програми для підтримки колишніх ув'язнених/клієнтів з метою побудови безпечного суспільства та безпечного

Проект пробації, який успішно розпочато, продовжиться!

категорії населення, залученню фахівців служби пробації до роботи у різних міських комісіях тощо. Інна Новогребельська відмітила, що у місті діє Програма профілактики рецидивної злочинності та правопорушень в м. Біла Церква на 2020-2022 роки, проте, вона потребує змін, оскільки невдовзі буде створена Білоцерківська об'єднана територіальна

вномасштабне впровадження пробації в Україні» Сірі Фйортофт відзначила, що Біла Церква є справді прикладом для всієї держави як поприбно співпрацювати міській владі та службі пробації в Україні. Тому, коли Норвегія, продовжила Проект ще на два роки, NORLAU прийняло рішення й надалі розвивати даний напрямок саме у Білій Церкві, за-

середовища в Білій Церкві; визначення відповідальної особи-координатора, з міської ради, яка буде співпрацювати з представниками місцевої пробації, Колонією №35 та експертами NORLAU; створення спільної робочої групи на базі пілотного офісу NORLAU, яка визначатиме подальший напрям роботи. Крім того, було обговорено й можливість створення на базі модельного офісу пробації у Білій Церкві моніторингового центру, питання щодо його фінансування та ін.

Всі учасники заходу наголосили, що спільною метою є досягнення безпечного суспільства, тому готові до подальшої співпраці заради цього і вирішили розробити Меморандум, який закріпить наміри і домовленості щодо спільних дій та чітко визначить курс, яким рухатимуться.

■ ВОЛОНТЕРСТВО В ПРОБАЦІЇ

Юлія Лимаренко: «Закликаю батьків цікавитися справами дітей та брати активну участь в їхньому житті»

16-річний Богдан Тетьора виріс у неблагонадійній родині. У 2018 році хлопець скоїв крадіжку. Ще до винесення рішення суду померла мама підлітка – Богдан почав жити з батьком та дядьком, який оформив опіку. Щоб допомогти хлопцю змінитися на краще та почати правильне життя: соціалізуватися, вступити до закладу освіти, запобігти неправомірним діям, усебічно розвиватися, – фахівці доклали значних зусиль та здійснили низку виховних робіт. Зокрема, у результаті плідної співпраці спеціалістів філії Державної установи «Центр пробації» в Черкаській області, Служби у справах дітей Черкаської міської ради та Ювенальної превенції Черкащини вдалося допомогти хлопцю знайти себе, проаналізувати попередні помилки та визначити напрями розвитку в подальшому.

– Коли ми склали доповідь, то вивчили всі сфери життєдіяльності Богдана:

взаємини зі сім'єю, сусідами та однокласниками. У процесі цієї роботи проаналізували психічний стан хлопця та його готовність до змін. Він до 9-го класу не відвідував школу, тому активно сприяння служби у справах дітей щодо вступу Богдана до училища ми сприйняли заохочено, – розповіла заступник начальника Придніпровського районного відділу філії державної установи Центру апробації в Черкаській області Юлія Лимаренко.

За її словами, зараз Богдан навчається в міському професійно-технічному училищі та нині здобуває фах закрійника.

– Ми постійно спілкуємося з його класним керівником, яка гарно відгукується про Богдана. Вона систематично надсилає позитивну характеристику, яка розкриває хлопця лише з хорошого боку. Я можу пишатися його змінами, бо бачу успішний результат нашої співпраці. Зараз він щирий, комунікабельний та натхнений у сфері, яка найбільше його цікавить. На Богдана можна покластися в певній ситуації. Він має перспективне майбутнє, – зауважила Лимаренко. Богдан мріє започаткувати власну справу – відкрити ательє.

– Мені подобається навчатися в училищі, нам викладають дуже цікаві предмети. Якщо в мене щось не виходить, то завжди допомагають куратор та одногрупники. Після профтеху хочу вступити ще до медичної академії. У майбутньому мрію стати дизайнером одягу. Хочу бути схожим на дядька, бо

саме він порадив мені обрати цю спеціальність і завжди підтримує мене не лише в аспекті навчання, а й в усіх життєвих ситуаціях.

Якщо будуть можливості – обов'язково цим скористаюся, – зазначив Богдан. Окрім навчання хлопець понад рік займається боксом. – З відділу пробації мені порадили звернутись до Олександра. Фахівці розповіли, що він організовує тренування в спортивній секції і я вирішив долучитися. Мені він сподобався як людина своєю комунікабельністю та щирістю. Під впливом волонтера я відмовився від шкідливого звичок. Почав більше захоплюватися спортом, бігати ввечері та займатися на турніках. У мене є бажання стати кандидатом у майстри спорту з боксу. Мій тато теж раніше захоплювався цим видом спорту, тому він підтримує моє захоплення і мотивує, – сказав Богдан.

Олександр Павленко, заступник ГО «Долаючи бар'єри», волонтер філії Державної установи «Центр пробації» в Черкаській області працює зі складними підлітками значний проміжок часу.

– Моя однокласниця розповідала про цю діяльність, бо вона працює у службі пробації в Харкові. Вона розповіла про свої мотиви і мене це зацікавило. У цей період я мав інтерес до проблем молоді, нині я є лідером та духовним наставником спортивного клубу. Щоб детальніше дізнатися про роботу зі складними підлітками переглядав тематичні віде-

оролики, – зауважив Павленко. Олександр працює з Богданом близько року. За словами волонтера, спочатку в хлопця були проблеми з дисципліною. – У його поведінці домінували такі риси, як нестабільність та безвідповідальність. Він часто приходив на зустрічі, потім зникав на певний проміжок часу. Обіцяв щось і не виконував. Із

досвіду можу сказати, що це стандартна поведінка дітей з неповних сімей або підлітків, які мають певні проблеми з членами родини. Ті зміни, які я бачу зараз у ньому – це однозначно прогрес. Подібні проблеми я розв'язую стабільно. Можу спілкуватися з дітьми у будь-який час, – додав Олександр Павленко.

Навесні цього року Богдан припинив бути підобліковим пробації, однак Олександр продовжує й надалі підтримувати зв'язок із хлопцем. – Насправді волонтери не зовсім усвідомлюють, який мають вплив на

світогляд та внутрішній світ дитини. Я вирішив, що можу стати тренером не лише з боксу, а й наставником для підлітків. Перед тренуваннями ми читаємо посібник, духовну літературу та обговорюємо моральні засади та життєві цінності. У цій сфері не можна пропрацювати певний період і після цього зникнути. Це ціль, яку потрібно досягати протягом усього життя. Якщо людина вирішила допомогти іншим, то потрібно брати на себе відповідальність і виконувати відповідні обов'язки, – пояснив Олександр Павленко.

На думку заступника начальника Придніпровського районного відділу філії Державної установи «Центр пробації» в Черкаській області Юлії Лимаренко, основна проблема не в дітях, а в ставленні до них батьків.

– У більшості випадків дітям не вистачає уваги та турботи, натомість батьки ведуть аморальний спосіб життя або ж присвячують час лише роботі. Тому підлітки не відчувають підтримку та піклування, які їм дуже необхідні. У результаті вони намагаються привернути увагу членів родини у будь-який спосіб, зокрема, негативний. Закликаю батьків цікавитися справами дітей та брати активну участь в їхньому житті, – зазначила Юлія Лимаренко.

www.novadoba.com.ua

■ У ФІЛІЯХ

Волонтерство дає результати

ЗАВЖДИ НАДИХАЄ, КОЛИ ТВОЯ РОБОТА ПРИНОСИТЬ ВИДИМІ ТА ПОЗИТИВНІ РЕЗУЛЬТАТИ. ОСОБЛИВО ЦЕ СТОСУЄТЬСЯ І ДІЯЛЬНОСТІ ВОЛОНТЕРІВ ПРОБАЦІЇ.

Так волонтер пробації Старокостянтинівського міськрайонного сектору філії Державної установи «Центр пробації» у Хмельницькій області Тетяна Бондарчук, що працює заступником Старокостянтинівського міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради, також є головою Хмельницького осередку ГО «Всеукраїнське об'єднання українок «Яворина»» завдяки своїй діяльності змогла не тільки виправити підоблікову пробації, а ще й долучити її до соціально активної та корисної діяльності.

На обліку в уповноваженому органі з питань пробації міста Старокостянтинів перебувала клієнтка, яка вчинила насильницькі дії до працівників поліції, що вказувало на її недовіру правоохоронним органам та суспільству. Завдяки наполегливій праці пані Тетяни з засудженою під час тренінгів, лекцій, лекторіїв підоблікова змінила свій світогляд, перейнялась ідеєю допомоги іншим на добровільних засадах та стала волонтером ГО «Всеукраїнське об'єднання українок «Яворина»».

Олександр РЯБОВ

Відзначили урочисто

22 ЖОВТНЯ 2020 РОКУ ЗАМКОВА ВИПРАВНА КОЛОНІЯ №58 ВІДЗНАЧИЛА СВОЮ 60-ТУ РІЧНИЦЮ З ДНЯ УТВОРЕННЯ.

З моменту заснування та протягом свого становлення установа зазнала суттєвих змін та реформації, неодноразово змінювала назву, змінювались також умови тримання засуджених, зокрема, вживались заходи щодо покращення організаційної діяльності в сфері виконання кримінальних покарань, впровадження в практичну діяльність нових ідей і пропозицій. Діяльність щодо приведення її до європейських стандартів продовжується і сьогодні. За весь період установа відзначилась своїми позитивними досягненнями, показниками в оперативно-службовій та виробничого-господарській діяльності, адже діяльність установи була направлена на стабілізацію оперативної обстановки, проведення серед засуджених соціально-виховної та психологічної роботи, забезпечення засудженим комунально-побутовими умовами та медико-санітарним обслуговуванням, здійснення належного нагляду та охорони установи, поліпшення кадрового забезпечення.

На урочисті заходи були запрошені ветерани установи, які працювали та зробили значний внесок у діяльність установи і залишаються порадниками для нового покоління, представники районної державної адміністрації, районної ради, міської ради.

Начальник установи підполковник внутрішньої служби Павло Довгополенко привітав колектив та ветеранів установи зі святом.

У своїх виступах керівники усіх рівнів висловлювали колективу, ветеранам установи слова подяки за чесну, добросовісну та бездоганну службу. Під час урочистих заходів були заохочені працівники та ветерани установи.

Для ознайомлення із умовами тримання засуджених, було здійснено обхід житлової зони установи. Начальник установи розповів про зміни, які відбулися за останні роки та пріоритетні напрями діяльності установи.

Привітали з нагоди свята

ЩОРІЧНО 20 ЖОВТНЯ СВОЄ ПРОФЕСІЙНЕ СВЯТО – ДЕНЬ КУХАРЯ – ВІДЗНАЧАЮТЬ КУХАРІ І КУЛІНАРИ ВСЬОГО СВІТУ.

Міжнародна дата була заснована у 2004 за ініціативою Всесвітньої асоціації кулінарних спільнот. Ця організація, до речі, нараховує не багато, не мало 8 мільйонів членів – представників кухарських професій з різних країн. Тому й не дивно, що професіонали світової кухні знайшли своє свято.

Так, дотримуючись запроваджених карантинних обме-

жень, у цей день адміністрація Дрогобицької виправної колонії №40 привітала засуджених кухарів установи з їхнім професійним святом. Засудженим наголосили про важливість їх професії, висловили подяку та найкращі побажання.

Приготування їжі – це унікальний процес, скаже будь який кухар. Рецепт є лише якоюсь загальною картою приготу-

вання страви. Смак, вірніше баланс смаків, тонкощі і момент, в який необхідно виробляти ті чи інші дії з продуктами і приправами – це ціла симфонія. Професійний кухар, як диригент, успіх якого залежить не тільки від його знань і досвіду, але і від особливого таланту і чуття. Не багато можуть похвалитися цими необхідними якостями, проте багатьом з нас доводилося готувати самостійно і бачити різницю між роботою фахівця.

Світлана КІХТАН

Засуджені готуються до Всеукраїнського конкурсу

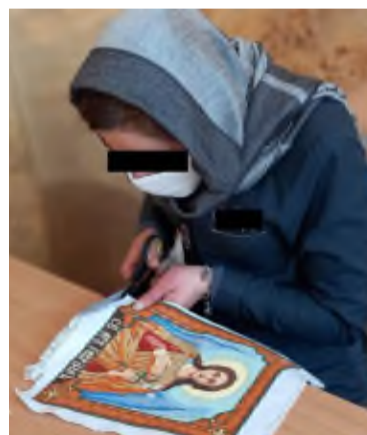
ЗАСУДЖЕНІ КАЧАНІВСЬКОЇ ВИПРАВНОЇ КОЛОНІЇ №54 ГОТУЮТЬСЯ ДО ВСЕУКРАЇНСЬКОГО КОНКУРСУ «ПОКЛИКАНИ ДО СВОБОДИ».

Конкурс присвячений 30-річчю відновлення в'язничого служіння та буде проведений у місті Києві за ініціативи керівника відділу Української греко-католицької церкви з душпастирства у пенітенціарній системі України протоієрея Костянтина Пантелея та благодійного фонду «Картас-Київ».

В установі був організований огляд-конкурс робіт літературної та художньо-прикладної творчості засуджених для ви-

значення переможців. По закінченню проведення конкурсу було відібрано дві найкращі роботи: вишиті Ікона Святого Георгія та рушник до Великодня. Надалі ці роботи проходять наступний відбір, уже на всеукраїнському рівні.

«Участь в цих заходах сприяє розвитку у засуджених позитивної ініціативи, творчих здібностей та професійних навичок, що допоможе їм у соціальній адаптації після звільнення», – зазначила заступник началь-

ника установи із соціально-виховної та психологічної роботи Ірина Євреїнова.

Наш кор.

«Труднощі, як мотивація»

САМЕ ПІД ТАКОЮ НАЗВОЮ У МЕЛІТОПОЛЬСЬКІЙ УСТАНОВІ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ №144 ПРОВЕЛИ ІНТЕРАКТИВНИЙ ТРЕНІНГ, МЕТА ЯКОГО БУЛА СПРЯМОВАНА НА ОТРИМАННЯ НАВИЧОК ПРИЙНЯТТЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ВЛАСНЕ ЖИТТЯ ЧЕРЕЗ ЗДОБУТТЯ РЕСУРСНОГО СТАНУ.

Для кожної з дівчат важливо зрозуміти, що невдача – це цілком нормально. Низька самооцінка, повне розчарування в житті, невіра у власні сили – все це можливо виправити за допомогою навичок конструктивного підходу до подолання життєвих труднощів.

У результаті тренінгу засуджені навчилися мотивувати себе, змінювати негативні емоції на позитивні, образно зменшувати проблеми, не приймати їх близько до серця, вирішувати проблеми відразу, а не відкладати їх на потім.

Наприкінці заняття дівчата досягли висновку, що мотивація в подоланні труднощів допоможе знайти своє призначення в житті, і стати абсолютно щасливою і успішною людиною, духовно багатою і, що найголовніше – абсолютно у кожного є така можливість!

Антоніна СТЕФАНЮК

Завершено ремонт

У жовтні 2020 року в Софіївській виправній колонії №55 завершено ремонт приміщень для короткострокових побачень в секторі максимально рівня безпеки, для тримання чоловіків, засуджених до довічного позбавлення волі.

На сьогодні приміщення короткострокових побачень в секторі максимально рівня безпеки установи сучасно оснащені для проведення короткострокових побачень засуджених з їх родичами.

Адміністрація установи не зупиняється на досягнутому та в подальшому планує створювати необхідні комунально-побутові умови для засуджених та їх родичів з урахуванням європейських стандартів.

■ УКРАЇНСЬКІ СВЯТИНИ

Собор у Козельці

БЕЗПЕРЕЧНО, ЩО НАЙВИЗНАЧНІШОЮ, НАЙЦІННІШОЮ І НАЙПРИВАБЛИВІШОЮ СПОРУДОЮ ЗА ВСІ ЧАСИ ІСНУВАННЯ КОЗЕЛЬЦЯ Є СОБОР РІЗДВА БОГОРОДИЦІ. ПРОТЯГОМ БАГАТЬОХ РОКІВ – З ЧАСУ БУДІВНИЦТВА І ДОНІНІ – ЙОГО ЗГАДУЮТЬ ВСІ, ХТО ХОЧА Б ПУТНЬО ЗАЧІПАВ ТЕМУ ІСТОРІЇ АБО КУЛЬТУРИ КОЗЕЛЬЦЯ, І НЕ ТІЛЬКИ ЙОГО. СОБОР ОБВИТИЙ ЛЕГЕНДАМИ, ДОМИСЛАМИ, РОЗПОВІДЯМИ СТАРОЖИЛІВ І СУЧАСНИКІВ, КРАЄЗНАВЦІВ, ДОСЛІДНИКІВ АРХІТЕКТУРИ.

Цілоком очевидно, що собор Різдва Богородиці в Козельці не тільки дивовижний художній твір, а й оберіг людського духу впродовж двох з половиною століть.

Особливістю собору є його розташування на місцевості – його видно з усіх боків, звідки б не їхав або не йшов чоловік. Собор Різдва Богородиці – оригінальна архітектурна споруда: це хрестоподібна церква, в яку вписаний квадрат; вона має нижній і верхній яруси, три напівкруглі ганки з шатровими верхівками. Для собору характерне рішення розчленування масиву храму, багатство архітектурних деталей; іконостає вражає не лише розмірами, а й обрамленням, художньою досконалістю.

Мурований п'ятибаневий собор споруджено в 1752 – 1773 рр. коштом родини Розумовських за проектом і під наглядом архітектора А.Квасова та за участю архітектора І.Григоровича-Барського. Дзвіницю споруджено в 1766 – 1770 рр. за проектом А.Квасова. Собор зазнав деяких змін: у кінці XVIII ст. відкриті ганки надбудовано й перетворено на ротонди, укрите наметовими дахами; у XIX ст. змінено форми бань; після пожежі 1848 р. двоярусне вінчання дзвіниці замінено сферичною банею зі шпилем.

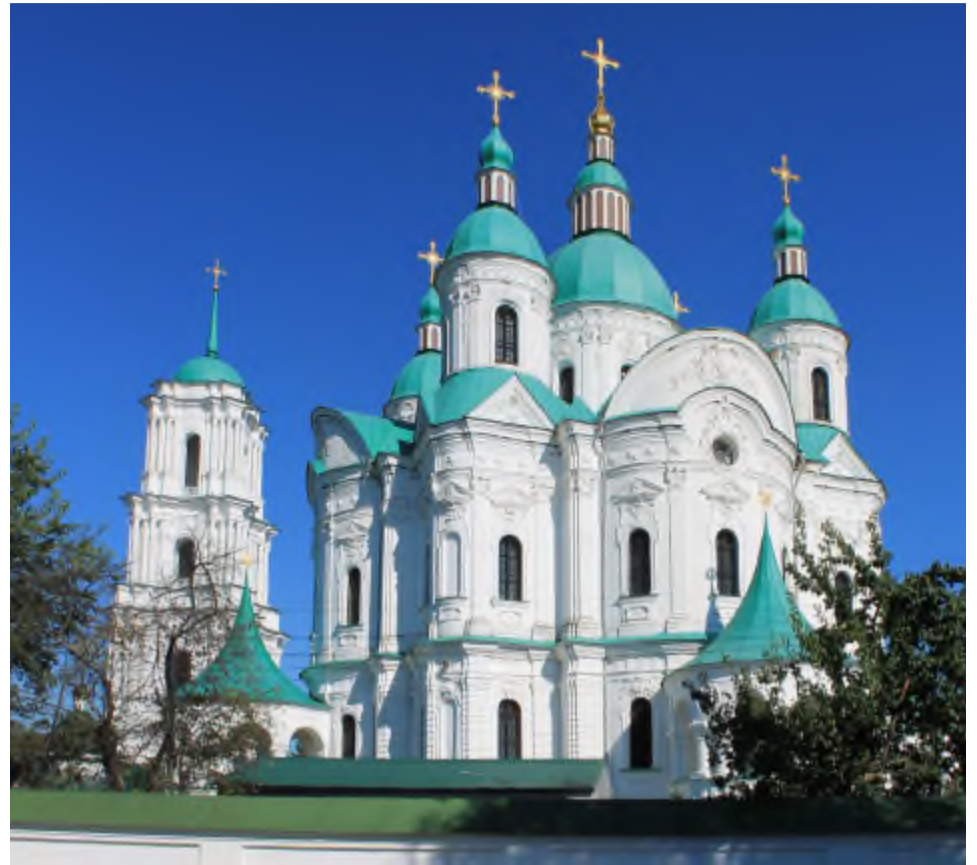
Собор – дев'ятикамерний, двоповерховий, квадратний у плані, з виступними по сторонах світу півкруглими ризалітами. На 1-му поверсі раніше була тепла церква святих Адріана і Наталії, потім – крипта, де поховано Н.Розумовську.

Інтер'єр собору чотирма пілонами розчленовано на дев'ять камер однакової висоти. Центральна камера увінчана двоярусною світловою банею. Бічні бані поставлені над кутковими камерами. Рамена просторового хреста перекриті циліндричними склепіннями, а крипта – хрещатими.

Велику увагу приділено декору екстер'єру. Цокольний поверх рустовано, а основний об'єм собору декоровано спареними пілястрами, тонко профільованими карнизними гуртами й багатують соковитою ліпною орнаментикою.

З такою ж пишністю декоровано й інтер'єр пам'ятки. Ліпні композиції з картушів, раковин, гірлянд рокайлевого характеру облямовують вікна, двері, арки й прикрашають капітелі пілястр. У пандативах центральної бані зберігся олійний живопис.

Але храм радує око відвідувачів не тільки зовні. Не менше враження справляє і його внутрішнє оздоблення стін, опор, фронтонів, куполів, іконостає. Різьба по дереву, картини олійними фарбами, позо-

лота, переливи кольорів справляють дивовижне враження на відвідувачів.

Найціннішою прикрасою собору є його іконостає, який виконали італійські різьбярі по дереву за проектами В. В. Растреллі. Художній розпис інтер'єру і картини для іконостає виконав художник Г. А. Стеценко. Для іконостає він написав не тільки ікони релігійних сюжетів, а й портрети Н. Д. Розумовської, Єлизавети Петрівни і священника К. Тарловського, який потай обвінчав у Козельці царицю і О. Розумовського. Ось як описує іконостає цього храму Божого газета «Сіверщина» від 14 листопада 2003 року: «Видатна риса собору – гігантський п'ятикутний іконостає заввишки 27 ме-

трів, який був виготовлений в Італії для Петербурзького Смольного собору, але завдяки зусиллям братів потрапив до Козельця. В іконостає було 80 ікон, 50 з яких збереглися до наших днів. Іконостає виявився настільки великим, що його бічні частини не вміщалися всередині собору, і їх відправили до церкви в рідне село Розумовських».

За величністю і красою собор Різдва Богородиці в Козельці належить до кращих архітектурних витворів XVIII ст. в Україні. Він завершує лінію розвитку п'ятиверхих храмів доби українського бароко й поєднує народний будівельний досвід з вишуканістю столичної архітектури.

Алла ЧЕРНЕНКО

■ З ІСТОРІЇ КИЄВА

Лиса гора

ЛИСА ГОРА ЗГАДУЄТЬСЯ В УСІХ КИЇВСЬКИХ ПУТІВНИКАХ ТА ДОВІДНИКАХ. УТІМ, З ТАКОЮ НАЗВОЮ ІСНУЮТЬ НЕ ОДНЕ, А БАГАТО МІСЦЬ. ЗОКРЕМА, У КИЄВІ, ДЕ ТЕПЕРІШНІЙ ПАРК ВОЛОДИМИРСЬКА ГОРА, ЗДАВНА ІСНУВАЛО МІСЦЕ, ЯКЕ НАЗИВАЛОСЯ ЧОРТОВИМ АБО ХРЕЩАТИЦЬКИМ БЕРЕМИЩЕМ.

Лиса гора була навіть на рівнинному лівому березі Дніпра – у вигляді довгої піщаної дюни з вершиною десь біля Вигурівщини. Урочище між Дніпром і Десенкою досі носить промовисту назву Чорторий, або Чортория, згадувану, до речі, ще 1147 року! Лисою горою називали також гору Юрковицю, що біля Щекавиці. Нарешті, найвідомішою, особливо в останні півтора-два сторіччя, є Лиса гора, розташована на стрімкій, високій кручі – мисовому виступі поблизу впадіння річки Либідь у Дніпро. Саме ця круча, віддалена від інших київських гір, і донесла аж до наших днів стародавню назву.

На її характерному, здалека помітному крутосхилі, зверненому до теперішнього Наддніпрянського шосе, не росли дерева – тому й Лиса. А з півночі, від Залізничного і Стратегічного шосе та нової транспортної

розв'язки, на гору веде широкий шосований серпантин, обрамований старезними дубами й осоками. Впадає в око розкіш зеленого вбрання, незайманість підліску й трав.

Як свідчить києвознавець Дмитро Малахов, назва шосе – Стратегічне, певною мірою, свідчить про давню увагу військового відомства до цієї частини Києва. Так, спираючись на досвід Кримської війни (в якій західні країни зупинили експансію Росії на Середземномор'я), герой Севастополя генерал-ад'ютант граф Едуард Тотлебен (1818-1884) запропонував модернізувати Київську фортецю.

Далекоглядний інженер цілоком слушно зважив на найбільш уразливе місце оборони Києва саме з півдня, в межиріччі Дніпра та Ірпеня. Відтоді підступи до Києва з півдня прикривала могутня, піднята на узвишшя оборонна споруда. Звідси можна було контролюва-

ти й тримати під зосередженим артилерійським вогнем шляхи з Василькова та вздовж правого берега Дніпра. Певною мірою цю обставину й враховували під час оборони Києва в липні-вересні 1941 року, про що нагадують залишки шанців та стрілецьких ячійок на валах Лисої гори.

Утім, вже 1897 р. Київська фортеця, остаточно втративши оборонне значення, дістала статус «фортеці-складу III розряду». Відтоді віддалений від

міських кварталів Лисогірський форт став місцем страт за вироками Київського військово-окружного суду. На Лисій горі 1911 р. страчено на шибениці Дмитра Богрова, що вчинив замах на російського прем'єра Петра Столипіна. Невідомо, скільки ще таких поховань криється під зеленим буйнотрав'ям колишнього форту.

Крім земляних елементів форту, збереглося кілька цегляних потерн-сортій – склепінчастих проходів крізь товщу валів,

ззначає науковець Д.Малахов. Згодом їх використовували для складування військового майна. Впродовж десятків років тут, біля окутих залізом брам, стояли на варті солдати – за царату, при червоних, білих, німцях і знов червоних. Дехто з вартових, нудьгуючи на самоті, не втримувався від спокуси видряпати на міцній жовтій київській цеглі мурів своє ім'я, дату. Користалися цвяхом, кулею чи гільзою. Перші з написів сягають 1880-х років, написані за тогочасною орфографією, з назвою повіту, губернії. Трапляються й німецькі написи; «Kiew 1943». Після Другої світової війни Лиса гора так само залишалася оперезаною колючим дротом і охоронялася як військовий об'єкт.

1982 року огороження демонтовано, а терен колишнього Лисогірського форту став ландшафтним парком.

Зоряна НАГІРНЯК

■ КУБОК З ШАХІВ ТА ШАШОК

Гра для інтелектуалів

Напередодні Покрови у Львові відбувся традиційний, уже III Кубок України з шахів та шашок серед учасників Антитерористичної організації на сході України, який планується проводити кожного року 14 жовтня, в день коли українці святкують одразу чотири свята: перше – Свято Покрови Божої Матері, друге – День українського козацтва, третє свято – 78-ї річниці створення Української повстанської армії (УПА), четверте – День захисника України.

До привітань і нагородження долучився начальник Західного МРУ Віктор Кошинець, який привітав, нагородив та подякував бійцям за захист нашої держави і сказав: «З погляду організації, шаховий турнір можна порівняти з повноцінною шаховою партією, котра складається з дебюту, мительшпілью та ендшпілью. Якщо ви граєте у всіх стадіях партії сильно та правильно, то з вами супернику ніколи не буде сумно проводити час; якщо ж ви граєте слабо, то з часом усвідомлюєте, що охочих з вами грати все менше і менше і у вас пропадає бажання цим займатись».

З метою співпраці і всебічного виховання засуджених і неповнолітніх ув'язнених, Віктор Кошинець запропонував провести турніри серед наших установ.

Світлана КИХТАН

10 фактів про шахи

Сім мистецтв, яким навчалися майбутні лицарі, називалися «Сім лицарських чеснот». Це фехтування, плавання, соколине полювання, складання віршів на честь дами серця, володіння списом, верхова їзда і гра в шахи.

Безліч великих людей любили шахи: Карл Великий, Спіноза, кардинал Рішельє, Пушкін, Стефан Цвейг, Толстой, Тургенєв і Тамерлан. За однією з легенд, Гвіневра спокусила Ланселота під час шахової партії.

Стан гравців в суспільстві нерідко впливало на стиль їхньої гри. Наприклад, Наполеон і Карл XII вважали, що королю ганебно ховатися, а тому в шахи вони ніколи не робили рокіровки. Карл при цьому безбожно програвав.

Письменниця кінця XIX століття Троянда Майредер була теоретиком фемінізму і постійно обурювала сучасників своєю шокуючим поведінкою. Мало того, що вона демонстративно не носила корсет, вона ще й не соромилася заявляти, що їй подобається грати в шахи. У ті часи грати в шахи для жінки вважалося абсолютно непристойним.

Саме в цю, страшно непристойну гру, запропонував зіграти Робесп'єру дружина Томаса Пейна, громадянина Франції, засудженого до гільйоти за те, що він запропонував не стратити Людовика XVI, а просто вислати його з країни. Дружина Пейна виграла життя свого чоловіка в шахи. Пейн виїхав до Америки і став одним з батьків американської демократії.

За особистою вказівкою Хуана Антоніо Самаранча в 1997 році один з бельгійських інститутів провів дослідження, з якого випливало, що гра в шахи – важке заняття з точки зору стресового впливу. Людина, що займається цим, повинна бути фізично витривалою і мати міцну нервову систему. Кажуть, що саме під час гри в шахи померли Іван Грозний і королева Бельгії Марія Генрієта Ганна.

У Стародавній Індії в шахи грали на пальці. Переможеному відрубували палець на руці.

У стародавніх і середньовічних шахах було чимало екзотичних модифікацій фігур: дракони, кентаври, єпископи, вершники і т. д. З розвитком цивілізації їх набір поповнювався, в тому числі гренадерами, саперами та іншими військовими фахівцями, а XX століття збагатив шахи танками, літаками, і навіть атомною бомбою, в яку перетворюється пішак, дійшовши до останньої горизонталі.

Індійський раджа Акбар, який жив у XIX столітті, любив скликати в свій сад кілька десятків танцівниць, а сам вилазив на високу мармурову вежу. Так він грав у шахи, де фігурами були танцівниці. Поступово раджа пускав дівчат по мірі видалення фігур з поля.

Один з турецьких султанів мав звичку, граючи в шахи, задумливо терти босу ногу об валик дивана. Даремно він це робив: його отруїли, просочивши диваний валик отрутою.

■ СКАЖУТЬ ЖЕ ЛЮДИ!

Василію, я хочу поговорити з тобою про деякі речі...

– Про які ще речі, у тебе й так всього навалом!

* * *

– Світлано, а скільки Вам років?

– Спробуйте вгадати. Даю підказку – моя молодість пройшла в епоху будівництва пірамід.

– Єгипетських?

– Ну що ви, фінансових ...

* * *

Планета Земля підходить для комфортного проживання приблизно одного мільярда людей. Правда, ще мільярдів шість-сім необхідно, щоб підтримувати їх гідне існування.

* * *

Зайвого краще ніколи не говорити. Зайве завжди краще вислухати, а потім записати!

* * *

– Любий нам пора розлучитися!

– А що сталося?

– Мені час на роботу.

* * *

Лікарю, у мене чомусь зуби пожовкли.

– Так осінь же...

* * *

Природа не терпить порожнечі, а людина тим більше, особливо якщо йдеться про порожній стакан!

* * *

Найкорисніша в господарстві річ – це винний чоловік!

* * *

Красиво жити не заборониш – зітхнула пенсіонерка і заплатила за інтернет ...

* * *

Сидить блондинка, раптом чує шум в голові. Запитує:

– Хто це там?

– Це я, черв'як-мозкоїд!

– А що ти там робиш?

– Голодую...

* * *

Поки кухарка керувала державою, скінчилася їжа ..

* * *

Судячи з незламної зятятості, люди все-таки пішли від тарганів, а не від мавп. Але треба віддати належне еволюції: людина не боїться тапка.

■ ВЕСЕЛИМ ОЛІВЦЕМ

Закон і обов'язок

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №23071-12911ПР
від 27.12.2017 року

Засновник: державна установа
«Генеральна дирекція
Державної кримінально-виконавчої служби України»

Редактор: Людмила КРАВЧЕНКО

Адреса редакції:
04050, м.Київ-50, вул. Юрія Іллєнка, 81

Телефон: 481-05-33
e-mail: zio@kvs.gov.ua